

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 25 päivänä huhtikuuta 2016

276/2016

Laki

verkkoinfrastruktuurin yhteisrakentamisesta ja -käytöstä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään viestintäverkkojen sekä energia-, liikenne- ja vesihuoltoverkkojen yhteisrakentamisesta ja -käytöstä. Lakia sovelletaan vain, jos yhteistoiminnan osapuolena on viestintäverkko. Lisäksi tässä laissa säädetään tietojen toimittamisesta keskitettyyn tietopisteeseen.

Jos tietoyhteiskuntakaareissa (917/2014) tai laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetussa laissa (1186/2009) on tästä laista poikkeavia säännöksiä, niitä sovelletaan tämän lain asemesta.

Tätä lakia ei sovelleta niihin verkkotoimijoihin, joiden toiminta kohdistuu vähäiseen käyttäjämäärään, on alueellisesti suppeaa ja taloudellisesti vähämerkityksellistä. Tätä lakia ei myöskään sovelleta julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain (10/2015) soveltamisalaan kuuluvaan turvallisuusverkkotoimintaan.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *viestintäverkolla* tietoyhteiskuntakaaren 3 §:n 39 kohdassa tarkoitettua verkkoa;
- 2) *energiaverkolla* kaasu-, lämpö-, jäähdytys- ja sähköverkoja sekä muita näihin verrattavia verkkoja;
- 3) *liikenneverkolla* maanteitä, katuja, yksityisteitä, rautateitä, satamia ja lentoasemia tai muita näihin verrattavia liikennealueita;
- 4) *vesihuoltoverkolla* jätevesiviemäriverkkoa ja hulevesiviemäriverkkoa;
- 5) *fyysisellä infrastruktuurilla* rakennetta, rakennelmaa, rakennusta tai niiden osaa, johon on tarkoitus sijoittaa muita verkon osia ilman, että siitä itsestään tulee aktiivinen verkon osa;
- 6) *verkkotoimijalla* lain soveltamisalaan kuuluvan verkon tai siihen liittyvän fyysisen infrastruktuurin omistajaa tai haltijaa taikka teleyritystä, ei kuitenkaan asunto-osakeyhtiötä, keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä tai niihin verrattavaa yhteisöä;
- 7) *kriittisellä infrastruktuurilla* fyysistä infrastruktuuria tai verkkoa taikka näiden osaa, jonka vaarantuminen olisi omiaan aiheuttamaan merkittävää yleistä vaaraa tai kansallisen turvallisuuden heikentymistä.

Yhteiskäyttö

Verkkotoimija on velvollinen luovuttamaan käyttöoikeuden fyysiseen infrastruktuuriinsa oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin toisen verkkotoimijan kirjallisesta pyynnöstä. Verkkotoimijan on pyynnössä määriteltävä hanke aikatauluineen sekä tarvitsemansa verkon osat. Jos pyyntö ei ole riittävän yksilöity, verkkotoimijan on viipymättä pyydyttävä pyynnön esittänyttä verkkotoimijaa täydentämään pyyntöään. Verkkotoimija voi kieltäytyä myöntämästä käyttöoikeuden fyysiseen infrastruktuuriinsa vain, jos kieltäytymiselle on jokin seuraavista perusteista:

- 1) fyysisen infrastruktuurin tekninen soveltumattomuus yhteiskäyttöön;
- 2) verkkotoimijan oma käyttö ja kohtuullinen tuleva tarve;
- 3) yleisen tai kansallisen turvallisuuden vaarantuminen;
- 4) muiden samassa fyysisessä infrastruktuurissa tarjottavien palvelujen vaarantuminen.

Verkkotoimijan on vastattava kirjallisesti 1 momentissa tarkoitettuun pyyntöön kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta sekä perusteltava mahdollinen kieltäytymisensä. Jos verkkotoimija kieltäytyy myöntämästä käyttöoikeuden fyysiseen infrastruktuuriinsa, jättää vastaamatta käyttöoikeuspyyntöön edellä mainitussa määräajassa tai jos käyttöoikeuden ehdoista ei päästä sopimukseen kahden kuukauden kuluessa käyttöoikeuspyynnön vastaanottamisesta, verkkotoimija voi saattaa asian Viestintäviraston ratkaistavaksi.

Jos käyttöoikeuspyyntö kohdistuu kolmannen osapuolen alueelle sijoitettuun fyysiseen infrastruktuuriin, pyynnön esittäjä vastaa tarpeellisen käyttöoikeuden hankinnasta.

Yhteisrakentaminen

Verkkotoimijan on suostuttava toisen verkkotoimijan fyysisen infrastruktuurin yhteisrakentamista ja verkkojen yhteisrakentamista koskevaan pyyntöön oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin. Pyyntö on esitettävä kirjallisena ja yksilöitynä. Kohtuulliseen pyyntöön on suostuttava, jollei yhteisrakentaminen:

- 1) lisää verkkotoimijoiden kustannuksia erillisrakentamiseen verrattuna;
- 2) koske vähäistä rakennushanketta; tai
- 3) vaaranna verkon turvallisuutta tai verkon käyttöä aiottuun tarkoitukseen.

Yhteisrakentamista koskeva pyyntö on jätettävä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja viimeistään kuukautta ennen kuin hankkeeseen haetaan lupaa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Jollei toisin sovita, yhteisrakentamisesta aiheutuvat kustannukset jaetaan verkkotoimijoiden kesken erillisrakentamisesta aiheutuvien arvioitujen kustannusten suhteessa.

Jos verkkotoimija kieltäytyy täyttämästä toisen verkkotoimijan yhteisrakentamista koskevaa pyyntöä tai jos ehdoista ei päästä sopimukseen kuukauden kuluessa yhteisrakentamista koskevan pyynnön vastaanottamisesta, verkkotoimija voi saattaa asian Viestintäviraston ratkaistavaksi.

Keskitetty tietopiste

Viestintäviraston tehtävänä on huolehtia, että tarjolla on helppokäyttöinen ja tietoturvallinen keskitetty tietopiste, jonka kautta annetaan ilman aiheutonta viivytystä digitaalisessa muodossa tiedot:

- 1) verkkojen fyysisestä infrastruktuurista;

- 2) suunnitelluista rakennustoista;
- 3) rakentamiseen liittyvistä lupamenettelyistä;
- 4) kaapeleiden, putkien ja niihin verrattavien aktiivisten verkon osien sijainneista.

Tietoja ei kuitenkaan tarvitse antaa siltä osin kuin tietojen antamisen voidaan katsoa vaarantavan:

- 1) verkkojen tietoturvallisuutta;
- 2) yleistä tai kansallista turvallisuutta;
- 3) yritys- ja liikesalaisuuksia.

Edellä 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettujen tietojen antamisesta perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992).

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua Viestintävirastolta. Oikaisumenettelystä säädetään hallintolaisissa (434/2003).

6 §

Keskitetyn tietopisteen toiminnan järjestäminen

Viestintävirasto voi hoitaa 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua tehtävää itse tai hankkia sen palveluna ulkopuoliselta palveluntuottajalta edellyttäen, että palveluntuottajalle siirrettävät tehtävät ovat luonteeltaan teknisiä ja avustavia. Palveluntuottaja ei saa käyttää tehtävää hoitaessaan saamia tietoja hyväksi muussa liiketoiminnassaan.

Palveluntuottajan palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan 5 §:n 1 momentin mukaisia tehtäviä. Palveluntuottajan palveluksessa olevan henkilön on 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan noudatettava, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), hallintolaisissa, arkistolaisissa (831/1994), kielilaisissa (423/2003) ja saamen kielilaisissa (1086/2003) säädetään. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

7 §

Tiedonantovelvollisuus

Verkkotoimijan on annettava keskitetyn tietopisteen kautta saataville 5 §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot ja niitä koskevat muutokset digitaalisessa muodossa ja ilman aiheutonta viivytystä.

Verkkotoimijan on tarvittaessa annettava omaa toimintaansa koskevat 5 §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot suoraan toisen verkkotoimijan kirjallisesta pyynnöstä. Tiedot on luovutettava kahden kuukauden kuluessa kirjallisen pyynnön vastaanottopäivästä oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin. Verkkotoimija voi kieltäytyä tietojen antamisesta 5 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla perusteilla. Julkisyhteisöllä ei ole velvollisuutta muuttaa 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja digitaaliseen muotoon.

Julkisyhteisön, jolla on hallussaan digitaalisessa muodossa 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, on annettava nämä tiedot ja niitä koskevat muutokset keskitetyn tietopisteen kautta saataville kahden kuukauden kuluessa tietojen vastaanottopäivästä, jos tiedot eivät ole muutoin saatavilla keskitetyn tietopisteen kautta. Määräaikaa voidaan pidentää enintään yhdellä kuukaudella, jos se on tarpeen toimitettujen tietojen luotettavuuden varmistamiseksi.

Jos tässä pykälässä säädetyistä velvollisuuksista syntyy riitaa, se jonka oikeutta tai etua asia koskee, voi saattaa asian Viestintäviraston ratkaistavaksi.

8 §

Poikkeukset tiedonantovelvollisuuteen

Edellä 7 §:ssä säädetty tiedonantovelvollisuus ei koske fyysistä infrastruktuuria, joka ei teknisesti sovellu yhteiskäyttöön, eikä kriittistä infrastruktuuria.

9 §

Paikan päällä tehtävät selvitykset

Verkkotoimijan on toisen verkkotoimijan kirjallisesta pyynnöstä tarvittaessa sallittava paikan päällä tehtävät selvitykset, jotka kohdistuvat sen fyysisen infrastruktuurin yksittäisiin osiin. Verkkotoimija voi kieltäytyä paikan päällä tehtävistä selvityksistä 5 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla perusteilla.

Pyyntöön on annettava kirjallinen vastaus kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettun pyynnön vastaanottopäivästä.

Jos tässä pykälässä säädetystä velvollisuudesta syntyy riitaa, se, jonka oikeutta tai etua asia koskee, voi saattaa asian Viestintäviraston ratkaistavaksi.

10 §

Valvonta ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Viestintäviraston tehtävänä on valvoa tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamista, jollei tässä laissa muuta säädetä. Viestintäviraston on edistettävä verkkotoimijoiden yhteistyötä sekä pyrittävä ratkaisemaan verkkotoimijoiden väliset erimielisyydet ensisijaisesti sovittelemalla. Viestintäviraston on poikkeuksellisia olosuhteita lukuun ottamatta tehtävä päätös neljän kuukauden kuluessa asian vireille tulosta 3 §:ssä tarkoitettussa asiassa ja kahden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta 4, 7 ja 9 §:ssä tarkoitettussa asiassa.

Jos joku rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja määräyksiä, Viestintävirasto voi velvoittaa hänet korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä kohtuullisessa määräajassa. Päätöksen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko tai uhka, että toiminta keskeytetään osaksi tai kokonaan taikka että tekemättä jätetty toimenpide teetetään asianomaisen kustannuksella. Uhkasakosta, keskeyttämishuosta ja teettämishuosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

11 §

Riidanratkaisua tukeva asiantuntijaryhmä

Viestintävirasto asettaa asiantuntijaryhmän, jonka tehtävänä on avustaa Viestintävirastoa erimielisyyksien ratkaisemisessa. Työryhmässä ovat edustettuina 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen verkkojen ja tämän lain soveltamisen kannalta keskeiset toimialat sekä niillä toimivat viranomaiset.

Sen lisäksi mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, Viestintävirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä luovuttaa työryhmän jäsenelle tarvittavia tietoja, jos tiedot ovat välttämättömiä ryhmän tehtävien hoitamiseksi eivätkä sisällä luottamuksellisia viestejä tai välitystietoja.

Työryhmän jäsenen sovelletaan tämän pykälän mukaisissa tehtävissä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

276/2016

12 §

Viestintäviraston tiedonsaantioikeus

Viestintävirastolla on tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessaan oikeus saada tehtäviensä suorittamiseksi tarvittavat tiedot salassapitosäännösten estämättä niiltä, joiden oikeuksista ja velvollisuuksista tässä laissa säädetään tai jotka toimivat näiden lukuun.

Tiedot on luovutettava maksutta ja ilman aiheutonta viivytystä ja viranomaisen pyytämässä muodossa.

13 §

Viestintäviraston oikeus antaa määräyksiä

Viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä 7 §:ssä tarkoitettujen tietojen vähimmäissisällöstä, digitaalisesta muodosta sekä niiden käsittelyssä ja siirtämisessä tarvittavien järjestelmien yhteentoimivuudesta ja tietoturvasta.

14 §

Valitus

Viestintäviraston oikaisuvaatimukseen antamaan ja muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Viestintävirastolla on oikeus hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on kumonnut Viestintäviraston 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tai muuttanut sitä.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

15 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2016. Sen 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tietojen on kuitenkin oltava saatavilla keskitetyn tietopisteen kautta vasta 1 päivänä tammikuuta 2017.

Helsingissä 22 päivänä huhtikuuta 2016

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner